

PERIODONTIT TISHLARNI DAVOLASH

Alfraganus Universiteti Tibbiyot fakulteti,

Stomatologiya yo'nalishi, 3-kurs talabasi

O'ktamova Shaxnozabonu

ANNOTATSIYA Ushbu maqolada periodontit kasalligining etiologiyasi, patogenez, klinik belgilari, diagnostikasi va zamonaviy davolash usullari yoritilgan. Kasallikning murakkab shakllari, ularning asoratlari va davolashdan keyingi gigiyenik parvarish muhimligi ta'kidlangan. Ilmiy asoslangan yondashuvlar asosida konservativ va jarrohlik davolash usullari solishtirib tahlil qilingan.

KALIT SO'ZLAR Periodontit, parodontal to'qimalar, yallig'lanish, davolash usullari, konservativ terapiya, jarrohlik muolajalar, og'iz gigiyenasi.

Periodontit – bu tishni o'rab turgan to'qimalarning, ayniqsa, suyak va bog'lov to'qimalarining yallig'lanishiga olib keluvchi surunkali infeksiya kasalligi bo'lib, og'iz bo'shlig'i sog'lig'iga jiddiy xavf tug'diradi. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, kattalarning 50% dan ortig'i hayotining biror bosqichida periodontitdan aziyat chekadi. Ushbu maqolada periodontitning sabablari, klinik belgilarini aniqlash, zamonaviy diagnostika hamda davolash yondashuvlari tahlil qilinadi.

PERIODONTITNING ETIOLOGIYASI VA PATOGENEZI Periodontitning asosiy sababi – og'iz gigiyenasiga rioya qilinmasligi natijasida yuzaga keladigan mikroblar blyashka va tish toshlaridir. Mikroorganizmlar, ayniqsa anaerob bakteriyalar, parodontal cho'ntaklarda ko'payib, immun javobni chaqiradi. Natijada, yallig'lanish, parodontal bog'lamlarning yemirilishi va suyak resorbsiyasi yuz beradi. Shuningdek, quyidagi omillar ham periodontit rivojlanishiga sabab bo'ladi: Tizimli kasalliklar (diabet, yurak-qon tomir kasalliklari) Chekish Stress Gormonlar balansining buzilishi Genetik moyillik

KLINIK BELGILARI VA DIAGNOSTIKA. Periodontit quyidagi klinik belgilari bilan kechadi: Tish go'shtining qizarishi va shishishi Tish go'shtidan qon ketishi Og'izdan yomon hid kelishi Tishlarning silkinishi Tishlar orasida bo'shliqlar paydo

bo'lishi Diagnostika quyidagi usullar bilan olib boriladi: Klinik tekshiruv (sonda bilan chuqurlik o'lchash) Rentgen diagnostika (alveolyar suyak yo'qolishini baholash) Parodontal indekslar (API, CPITN) Mikrobiologik tekshiruvlar (anaerob florani aniqlash)

DAVOLASH USULLARI. Periodontitni davolash murakkab va ko'p bosqichli bo'lib, quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi: 1. Konservativ davolash Blyashka va tish toshlarini professional tozalash (scaling va root planing) Antiseptik yuvinishlar (xlorgeksidin, furatsilin) Antibakterial terapiya (amoksitsillin, metronidazol) Gigiyena mashg'ulotlari: bemorni to'g'ri tish yuvishga o'rgatish 2. Jarrohlik usullar Kuretaj: cho'ntaklardagi granulyatsiyalarni olib tashlash Flap-operatsiyalar: yallig'langan to'qimalarni ko'rsatish va tozalash Regenerativ usullar: suyak transplantatsiyasi, membranali muolajalar.

PROFILAKTIKA VA DAVOLASHDAN KEYINGI PARVARISH. Periodontitning qaytalanishini oldini olish uchun bemor quyidagilarga amal qilishi zarur: Kuniga kamida 2 marta to'g'ri tish yuvish Og'iz bo'shlig'i uchun antiseptik eritmalar bilan yuvinish Har 6 oyda professional gigiyena qilish Shirinliklar va yumshoq ovqatlar iste'molini cheklash Tizimli kasalliklarni nazoratda ushlab turish

XULOSA:

Periodontit – stomatologiyada eng ko'p uchraydigan kasalliklardan biri bo'lib, kechikkan holatlarda tish yo'qotilishiga olib keladi. Uning samarali davolanishi va oldini olish uchun kasallikning etiologiyasi, klinik kechishi va davolash prinsiplari chuqur o'rganilishi lozim. Tibbiyotda ilmiy asoslangan individual yondashuv, zamonaviy texnologiyalar va muntazam gigiyena choralari kasallik oqibatlarini kamaytirishda muhim rol o'ynaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR :

1. Назаров А.А., Стоматология. Пародонтология. – Тошкент: Медицина, 2020.
 2. Lindhe J., Lang N.P., Karring T. Clinical Periodontology and Implant Dentistry. 6th Edition, Wiley-Blackwell, 2015.
 3. Newman M.G., Takei H.H., Klokkevold P.R. Carranza's Clinical Periodontology. 13th Ed. – Elsevier, 2018.
 4. Матюхина И.В. Пародонтология: учебник. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2019.
3. Newman M.G., Takei H.H., Klokkevold P.R. Carranza's Clinical Periodontology. 13th Ed. – Elsevier, 2018.
 4. Матюхина И.В. Пародонтология: учебник. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2019.